

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 182/2026-36

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného Advokátska kancelária Mandzák a spol., s.r.o., Zámocká 5, Bratislava, proti uzneseniam Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Tos/4/2026 z 26. januára 2026 a sp. zn. 1Tos/3/2026 z 26. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

1. Uzneseniami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Tos/4/2026 z 26. januára 2026 a sp. zn. 1Tos/3/2026 z 26. januára 2026 **boli porušené** práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie.
2. Uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Tos/4/2026 z 26. januára 2026 a sp. zn. 1Tos/3/2026 z 26. januára 2026 **zrušuje a vec vracia** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **1 521,61 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a tiež čl. 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uzneseniami krajského súdu sp. zn. 1Tos/4/2026 z 26. januára 2026 (ďalej len „druhostupňové väzobné rozhodnutie 1“) a sp. zn. 1Tos/3/2026 z 26. januára 2026 (ďalej len „druhostupňové väzobné rozhodnutie 2“), ich zrušenia a vrátenia veci sťažovateľa

krajskému súdu na nové konanie, formulovania príkazu na prepustenie sťažovateľa na slobodu, ako aj náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené väzobné trestné stíhanie pre zločiny neoprávnenej výroby a obchodovania s omamnou a psychotropnou látkou. Sťažovateľ bol do väzby vzatý uznesením Mestského súdu Bratislava I (ďalej len „mestský súd“) sp. zn. 32Tp/82/2025 zo 7. júla 2025 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1Tpo/39/2025 z 27. augusta 2025 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Na sťažovateľa bola 5. januára 2026 podaná obžaloba spolu s návrhom na zmenu dôvodov väzby, a to rozšírením dôvodov väzby aj na druhý skutok, ktorý je predmetom obžaloby. Mestský súd uznesením č. k. 54T/1/2026-166 z 13. januára 2026 (ďalej len „prvostupňové väzobné rozhodnutie 1“) rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a o nenahradení väzby sťažovateľa alternatívnym opatrením. Uznesením č. k. 54T/1/2026-155 z 13. januára 2026 (ďalej len „prvostupňové väzobné rozhodnutie 2“) vyhovel návrhu príslušného prokurátora a rozšíril dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku aj na druhý skutok obžaloby. O sťažnostiach sťažovateľa podaných proti uvedeným rozhodnutiam mestského súdu krajský súd rozhodol druhostupňovým väzobným rozhodnutím 1 a druhostupňovým väzobným rozhodnutím 2, ktorými sťažnosti zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti formuluje niekoľko námietok, ktorými zdôvodňuje porušenie označených práv v rámci rozhodovania o svojej osobnej slobode, resp. rozhodovania o svojom ponechaní vo väzbe po podaní obžaloby a rozšírení dôvodov väzby na ďalší skutok.

4. V prvom rade sťažovateľ prvostupňovému väzobnému rozhodovaniu pred mestským súdom vyčíta porušenie princípu prezumpcie nevinu, poukazujúc na konkrétne časti odôvodnenia jeho rozhodnutí a dôvodiac, že sudca v oboch rozhodnutiach, teda v prvostupňovom väzobnom rozhodnutí 1, ako aj v prvostupňovom väzobnom rozhodnutí 2 v súvislosti s posudzovaním existencie dôvodov preventívnej väzby formuloval vyjadrenia zasahujúce do uvedeného princípu, keď v nich zvolené výroky jednoznačne obsahujú neprípustné konštatácie sťažovateľovej viny. Podľa sťažovateľa krajský súd na túto námietku, ktorú sťažovateľ uplatnil v podanej sťažnosti, náležite nereflektoval, keďže ho odkázal na využitie procesného postupu podľa § 31 Trestného poriadku, teda podanie námietky zaujatosti proti konajúcemu zákonnému sudcovi mestského súdu. Sťažovateľ v tomto kontexte dopĺňa čiastkovú námietku, v ktorej poukazuje na konkrétnu časť odôvodnenia druhostupňového väzobného rozhodnutia 2 krajského súdu obsahujúcu podľa mienky sťažovateľa vlastné problematické vyjadrenie krajského súdu zasahujúce do princípu prezumpcie nevinu.

5. Za ďalší nedostatok oboch rozhodnutí mestského súdu sťažovateľ považuje skutočnosť, že v nich bola v jeho neprospech, teda na podporu jeho preventívnej väzby, zohľadnená okolnosť existencie európskeho zatýkacieho rozkazu justičných orgánov Českej republiky vydaného na účely trestného stíhania vedeného proti sťažovateľovi v Českej republike pre drogové trestné činy. Sťažovateľ takisto zastáva názor, že mala byť v rámci väzobného rozhodovania v kontexte otázky predmetného zatýkacieho rozkazu zohľadnená priaznivejšia novelizácia dotknutej českej právnej úpravy týkajúca

sa trestných sadzieb v prípade drogovej trestnej činnosti. Na predmetnú námietku podľa mienky sťažovateľa krajský súd náležite nereflektoval, navyše mu neposkytol možnosť vyjadriť sa v druhostupňovom väzobnom rozhodovaní k medzičasom vydanému rozhodnutiu slovenského všeobecného súdu o vykonaní dotknutého zatýkacieho rozkazu.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti ďalej spochybňuje splnenie jedného zo základných predpokladov materiálnych podmienok väzby, a to existenciu podozrenia zo spáchania stíhanej trestnej činnosti, keď argumentuje, že konajúce súdy v rámci väzobného rozhodovania nevykonali potrebnú analýzu dôkaznej situácie. Podľa sťažovateľa sa záver konajúcich súdov o naplnení tohto predpokladu opiera iba o výpočet dôkazných prostriedkov, kde konajúce súdy rezignovali na svoju povinnosť zaoberať sa náležite dôkazným stavom. Sťažovateľ tiež predostiera tvrdenie o nezlučiteľnosti doterajšej dĺžky svojej väzby so zárukami vyplývajúcimi z čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru a odôvodnenie svojej preventívnej väzby považuje za arbitrárne, nespĺňajúce predpoklady tzv. doktríny zosilnených dôvodov na trvanie väzby. Podľa sťažovateľa je odôvodnenie jeho preventívnej väzby založené iba na všeobecných floskulách a stereotypných formuláciách.

7. Vo väzobnom rozhodovaní konajúce súdy podľa presvedčenia sťažovateľa mali, avšak nereagovali aj na ním predostretú vadu prípravného konania týkajúcu sa poskytnutia možnosti k preštudovaniu vyšetrovacieho spisu, ktorú sťažovateľ považuje za dôvod na odmietnutie obžaloby.

8. Väzobnému rozhodnutiu sťažovateľ vyčíta aj to, že sa v ňom konajúce súdy podľa jeho presvedčenia primerane nevysporiadali s dôvodnosťou návrhu orgánov činných v trestnom konaní na rozšírenie dôvodu väzby aj pre druhý skutok tvoriaci predmet podanej obžaloby.

9. Napokon sťažovateľ spochybňuje aj dostatočnosť odôvodnenia rozhodnutí, prostredníctvom ktorého bolo odmietnutá náhrada jeho väzby miernejším alternatívnym opatrením.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

10. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 182/2026-17 z 25. marca 2026 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v rozsahu namietaných práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a čl. 6 ods. 2 dohovoru a podľa čl. 48 ods. 1 charty, vo zvyšku ústavnú sťažnosť odmietol. V súvislosti s vecným prerokovaním ústavnej sťažnosti vyzval 2. apríla 2026 predsedu krajského súdu na vyjadrenie sa k vecnej stránke ústavnej sťažnosti. Na výzvu ústavného súdu predseda krajského súdu reagoval podaním sp. zn. ISprV/127/2026 z 21. apríla 2026, v ktorom odmietol opodstatnenosť námietok sťažovateľa prezentovaných v odôvodnení jeho ústavnej sťažnosti. Nesúhlasil s tvrdením sťažovateľa, že ako sťažnostný súd nereflektoval pri svojom rozhodovaní na jeho námietku týkajúcu sa porušenia princípu prezumpcie nevinoty zo strany mestského súdu v rámci prvostupňového väzobného rozhodovania. Vyjadril sa, že výrazové prostriedky použité mestským súdom v jeho rozhodnutiach „*môžu mať kontext porušovania prezumpcie nevinoty*“, avšak pokiaľ ide o samotný výsledok, teda výrok rozhodnutia mestského súdu, bol tento súladný so zákonom a krajský súd nemal inú možnosť ako preskúmané rozhodnutie mestského súdu potvrdiť. Zopakoval názor prezentovaný už v sťažnostnom väzobnom konaní, že bolo potrebné

zo strany sťažovateľa iniciovať skúmanie nestrannosti súdu prvého stupňa prostredníctvom postupu predpokladaného § 31 Trestného poriadku. Podľa názoru krajského súdu „*pri rozhodovaní o väzbe z hľadiska splnenia formálnych a materiálnych podmienok väzby nerozoberá, akými presnými výrazovými prostriedkami súd prvého stupňa popisoval dôvodnosť podozrenia, pokiaľ v rámci sťažnostného konania sám vyhodnotí, že dôvodnosť podozrenia je daná*“.

11. V ďalších častiach svojho vyjadrenia krajský súd špecifikoval svoju argumentáciu, prostredníctvom ktorej v sťažnostnom väzobnom konaní podporil záver o pretrvávajúcom väzobnom dôvode podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Sumarizoval, že za konkrétne skutočnosti opodstatňujúce obavu z pokračovania v trestnej činnosti v prípade ponechania sťažovateľa na slobode považoval v prvom rade skutočnosť, že sťažovateľ má trestnú minulosť v podobe štyroch záznamov v registri trestov a naposledy bol uznaný vinným práve zo spáchania tzv. drogovej trestnej činnosti v Nemecku, kde bol odsúdený k podmienenému trestu odňatia slobody, pričom aktuálne vyšetrovanej trestnej činnosti sa mal dopustiť v rámci plynutia skúšobnej doby označeného podmieneného odsúdenia. Ďalej tiež poukázal na zohľadnenú skutočnosť trestného stíhania vedeného aktuálne v Českej republike, aj tu za drogovú trestnú činnosť. Takisto pripomenul, že v rámci okolností podporujúcich sťažovateľovi preventívnu väzbu zohľadnil aj intenzitu, dobu a rozsah aktuálne prejednávanej trestnej činnosti.

12. V závere svojho vyjadrenia predseda krajského súdu odmietol námietky sťažovateľa o nedostatočnosti analýzy dôkaznej situácie, kde poukázal na príslušnú časť odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, v ktorom podľa jeho názoru sťažnostný súd prezentoval dostatočný sumár dôkazov preukazujúcich existenciu dôvodného podozrenia zo spáchania vyšetrovaných trestných činov ako základný predpoklad materiálnych podmienok väzby. Napokon bol toho názoru, že zo strany krajského súdu bol dostatočne zdôvodnený aj prijatý záver o nemožnosti náhrady sťažovateľovej väzby miernejšími alternatívnymi opatreniami, keď poukázal na príslušnú časť odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu.

III.2. Replika sťažovateľa:

13. Sťažovateľ na vyjadrenie krajského súdu reagoval vo svojej replike doručenej ústavnému súdu 5. mája 2026. Zotrval na dôvodoch podanej ústavnej sťažnosti, keď túto podporil podrobnejšou argumentáciou, v ktorej v prvom rade dôvodil názorom, že krajský súd bol povinný prijať opatrenia k náprave porušenia princípu prezumpcie neviny, čo však neurobil. Podľa jeho názoru nie je správne stanovisko krajského súdu, podľa ktorého pre zjednanie nápravy bolo nevyhnutné zo strany sťažovateľa uplatniť námietku zaujatosti. Toto stanovisko podporil aj poukazom na špecifikované rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie. Doplnil tiež, že čiastkovú väzobnú argumentáciu týkajúcu sa otázky rozhodnutia o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu prvýkrát použil až krajský súd v sťažnostnom konaní, čo sťažovateľ hodnotí ako tzv. prekvapivý argument porušujúci princíp kontradiktórnosti konania. Podľa sťažovateľa sa krajský súd tejto nežiaducej situácii porušujúcej sťažovateľove práva mal vyhnúť nariadením verejného zasadnutia s účasťou tak prokurátora, ako aj sťažovateľa, kde by došlo k oboznámeniu strán s predmetným rozhodnutím o vykonaní Európskeho zatýkacieho rozkazu.

14. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, keďže na základe obsahu podaní dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

15. Obsahom ústavnej sťažnosti sťažovateľa je uplatnená námietka porušenia jeho označených práv, ku ktorému malo dôjsť pred krajským súdom pri rozhodovaní o jeho osobnej slobode, konkrétne pri rozhodovaní o ponechaní sťažovateľa vo väzbe a rozšírení dôvodov väzby na ďalší zo skutkov podanej obžaloby. Sťažovateľ prednáša argumentáciu, v ktorej v prvom rade namieta porušenie princípu prezumpcie nevinoty v rámci väzobného rozhodovania v prvom stupni, a túto vadu krajský súd v sťažnostnom konaní podľa názoru sťažovateľa mal korigovať, avšak nápravu nevykonal. V nasledujúcej rovine sa námietky sťažovateľa týkajú otázky konformnosti preskúmania danosti väzobných dôvodov a možnosti náhrady sťažovateľovej väzby.

K porušeniu princípu prezumpcie nevinoty

16. Princíp prezumpcie nevinoty predstavuje jednu z vedúcich zásad, na ktorých je založené vedené trestné konanie. Vychádza zo všeobecného princípu „*praesumptio boni viri*“, podľa ktorého sa občan zásadne považuje za dobrého a spravodlivého až do okamihu, keď sa preukáže opak. Význam tejto zásady v trestnom procese potvrdzuje aj jej ukotvenie v ústave a v medzinárodných ľudskoprávných dokumentoch. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorého judikatúru ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti štandardne zohľadňuje, zvykne chápať obsah uvedenej zásady v dvoch rovinách. V prvom prípade ide o uplatňovanie zásady *in dubio pro reo* predstavujúcej podľa ESLP špecifický výraz zásady prezumpcie nevinoty, ktoré (uplatňovanie) si vyžaduje, aby sudcovia rozhodujúci vec obvineného nevychádzali z vopred prijatého presvedčenia, že obvinený spáchal trestný čin, ktorý je mu kladený za vinu, pričom uplatňovanie prezumpcie nevinoty v uvedenej rovine presahuje do práva na nestranný súd. Druhú rovinu napĺňania zásady prezumpcie nevinoty judikatúra ESLP prezentuje v požiadavke, aby sa orgány verejnej moci, či už orgány činné v trestnom konaní a súdy, alebo aj iní verejní činitelia, zdržali nevhodných vyjadrení smerovaných k osobe obvineného, ktoré odrážajú názor o vine obvineného ešte pred tým, než bola jeho vina preukázaná zákonným spôsobom – právoplatným odsudzujúcim rozsudkom.

17. V zmysle judikatúry ESLP k porušeniu prezumpcie nevinoty dochádza v prípade, ak rozhodnutie súdu (ale aj vyjadrenie iného verejného činiteľa) odráža vo vzťahu k obvinenej osobe názor, že je táto osoba vinná, a to ešte pred tým, ako bola vina obvineného preukázaná zákonným spôsobom (rozsudok pléna ESLP vo veci Barberà, Messegué a Jabardo v. Španielsko zo 6. 12. 1988, č. 10590/83). Dokonca aj keď vina nie je výslovne formálne konštatovaná, k porušeniu prezumpcie nevinoty postačuje argumentácia nasvedčujúca tomu, že úradná osoba považuje obvineného za vinného (rozsudok ESLP vo veci Daktaras v. Litva z 10. 10. 2000, č. 42095/98, a obdobne vo veci Allenet de Ribemont v. Francúzsko z 10. 2. 1995, č. 15175/89). Je však potrebné rozlišovať medzi výrokmi, že niekto je iba podozrivý zo spáchania trestného činu, a jasnými prehláseniami (urobenými ešte pred tým, ako bola táto osoba právoplatne odsúdená), že sa dotyčná osoba dopustila trestného činu. Zatiaľ čo prvá kategória výrokov bola v rôznych situáciách

posudzovaných ESLP považovaná za prijateľné alebo nezávadné výroky, druhá kategória podľa ESLP porušuje prezumpciu neviny (rozsudky ESLP vo veci Leutscher v. Holandsko z 26. 3. 1996, č. 17314/90; Borovský v. Slovensko z 2. 6. 2009, č. 24528/0; Petyo Petkov v. Bulharsko zo 7. 1. 2010, č. 32130/03). Skutočnosť, či namietané výroky úradnej osoby porušujú prezumpciu neviny, má byť posudzovaná v kontexte osobitných okolností, za akých boli tieto výroky urobené (rozsudok ESLP vo veci Adolf v. Rakúsko z 26. 3. 1982, č. 8269/78).

18. Ako už bolo vysvetlené, uplatňovanie zásady *in dubio pro reo* predstavujúce špecifický výraz zásady prezumpcie neviny v rámci rozhodovania súdov, ktoré sa majú v jej duchu zdržať prejudikovania viny vyšetrovanej osoby (obvineného, obžalovaného), má presah do práva na nestranný súd. Ústavný súd v minulosti opakovane judikoval, že nestrannosť rozhodovania je nevyhnutným komponentom rozhodovania o osobnej slobode, tak v konaní o vine a treste, ako aj v konaní o väzbe (obdobne pozri napr. sp. zn. I. ÚS 387/2023).

19. Podľa judikatúry ústavného súdu výroky prednesené v rámci odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu o väzbe, ktoré sa týkajú otázky viny, je potrebné interpretovať s odkazom na celkový obsah odôvodnenia tohto rozhodnutia. Pokiaľ je však výrok formulovaný ako samostatný hodnotiaci záver všeobecného súdu, ktorý je spôsobilý vyvolať v nezaujatom čitateľovi predstavu o vine obvineného, porušuje princíp prezumpcie neviny (obdobne pozri II. ÚS 367/2021). Výroky, resp. formulácie obsiahnuté v rozhodnutí súdu, ktoré neprípustne prejudikujú vinu obvineného, keď súd predčasne, ešte pred tým, ako je vina preukázaná predpísaným spôsobom, prezentuje svoj názor o vine vyšetrovanej osoby, signalizujú nedostatok jeho nestrannosti, ktorá je nevyhnutným predpokladom, resp. zárukou pre prijatie spravodlivého rozhodnutia.

20. V intenciách označených postulátov ústavný súd preskúmal obsah oboch uznesení mestského súdu vydaných v rámci prvostupňového väzobného rozhodovania o ponechaní sťažovateľa vo väzbe a o rozšírení dôvodov väzby na ďalší skutok obžaloby. Úlohou ústavného súdu sa tak stalo zodpovedanie otázky, či mestským súdom použité formulácie v spojitosti s obsahom súvisiaceho odôvodnenia jeho väzobných rozhodnutí rešpektujú princíp prezumpcie neviny, a teda majú charakter prijateľných výrokov ponechávajúcich pre konajúci súd otázku viny stále otvorenú.

21. Z odôvodnení prvostupňového väzobného rozhodnutia 1 a prvostupňového väzobného rozhodnutia 2 mestského súdu vyplýva, že v nich tento poukázal ako na relevantné fakty zohľadnené v prospech záveru o dôvodnosti tzv. preventívnej väzby sťažovateľa, na okolnosť právoplatného odsúdenia sťažovateľa pre drogovú trestnú činnosť v Nemeckej republike v roku 2022 a tiež na prebiehajúce trestné stíhanie vedené v Českej republike voči sťažovateľovi, takisto pre drogovú trestnú činnosť. V nadväznosti na uvedenú časť odôvodnenia mestský súd v oboch rozhodnutiach formuloval pasáž, v ktorej uviedol: „Z doposiaľ vykonaného dokazovania obsiahnutého v spise vyplýva, že obvinený [REDAKOVANÉ] sa dopúšťa drogovej trestnej činnosti, ktorá má medzinárodný dosah a napriek tomu, že uvádza, že má legálne zamestnanie, legálny zdroj príjmu, je možné dôvodne predpokladať, že sa zaoberá drogovou trestnou činnosťou, ktorá tvorí zdroj jeho príjmov, a táto je vykonávaná v podstate cezhranične a to až na územie Slovenskej republiky. Obvinený sa na území SR zdržuje iba sporadicky, väčšinu času trávi v zahraničí a to v rôznych štátoch EÚ, kde bol aj trestne stíhaný, odsúdený a následne bol vo výkone trestu, a to aj za drogovú trestnú činnosť. Z obsahu spisového materiálu teda vyplýva, že obvinený sa

systematicky a sofistikovane dopúšťa závažnej drogovej trestnej činnosti, čím si zabezpečuje zdroje svojej obživy.“

22. V ďalšej pasáži prvostupňového väzobného rozhodnutia I mestský súd pokračoval konštatovaním, že trestná minulosť sťažovateľa, ako aj predchádzajúce popísané okolnosti (právoplatné odsúdenie v Nemecku a vedené trestné stíhanie v Českej republike, obe pre drogovú trestnú činnosť) opodstatňujú dôvodnosť obavy z pokračovania v trestnej činnosti v prípade prepustenia sťažovateľa na slobodu. Následne na to mestský súd formuloval tento výrok: „Z uvedeného vyplýva, že obvinený sa z predchádzajúcich odsúdení a trestov nepoučil a naďalej sa dopúšťa protiprávneho konania, a preto je daná dôvodná obava, že v prípade prepustenia z väzby na slobodu, by pokračoval v páchaní obdobnej trestnej činnosti, a teda by konal spôsobom predpokladaným v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku.“ Nadväzujúce odôvodnenie prvostupňového väzobného rozhodnutia I napokon mestský súd uzavrel krátkou pasážou o nemožnosti náhrady sťažovateľovej väzby miernejšími alternatívnymi opatreniami.

23. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu výrokov oboch väzobných rozhodnutí mestského súdu, prezentovaných v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto rozhodnutia, zohľadňujúc pritom zostávajúci súvisiaci obsah odôvodnenia oboch rozhodnutí mestského súdu, konštatuje, že formulácie zvolené mestským súdom majú zjavne problematický charakter porušujúci princíp prezumpcie nevinoty.

24. V prípade prvej pasáže (bod 21 odôvodnenia tohto rozhodnutia) mestský súd zvolil hneď na začiatku slovné vyjadrenie zjavne obsahujúce konštatovanie sťažovateľovej viny, keď uviedol: „Z doposiaľ vykonaného dokazovania obsiahnutého v spise vyplýva, že obvinený [REDAKOVANÉ] sa dopúšťa drogovej trestnej činnosti, ktorá má medzinárodný dosah...“ Aj keď nadväzujúcim vyjadrením preklopil konštatovanie viny do roviny existencie dôvodného podozrenia zo spáchania vyšetrovanej trestnej činnosti uvádzajúc: „... je možné dôvodne predpokladať, že sa zaoberá drogovou trestnou činnosťou, ktorá tvorí zdroj jeho príjmov, a táto je vykonávaná v podstate cezhranične a to až na územie Slovenskej republiky.“, vzápätí sa opätovne vrátil k vyjadreniu zjavne obsahujúcemu konštatovanie o sťažovateľovej vine, keď formuloval vyjadrenie v znení: „Z obsahu spisového materiálu teda vyplýva, že obvinený sa systematicky a sofistikovane dopúšťa závažnej drogovej trestnej činnosti, čím si zabezpečuje zdroje svojej obživy.“

25. V prípade druhej citovanej pasáže (pozri bod 22 odôvodnenia tohto rozhodnutia) je situácia celkom zjavná, keďže neprípustný výrok použitý mestským súdom predstavujúci konštatáciu sťažovateľovej viny nie je už ani nijako dopĺňovaný formuláciami, ktoré by ho zmierňovali nadväzujúcimi akceptovateľnými vyjadreniami na úrovni existencie dôvodného podozrenia zo spáchania vyšetrovaných skutkov.

26. Skutočnosť, že mestský súd konajúci o väzbe sťažovateľa použil vo svojich rozhodnutiach formulácie obsahujúce prejudikovanie jeho viny, a teda porušil princíp prezumpcie nevinoty proti obžalovanej osobe, ktorej vina nebola dosiaľ preukázaná predpísaným spôsobom, nasvedčuje spochybneniu jeho nestrannosti, ktorá, ako už bolo povedané v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia, predstavuje nevyhnutnú záruku spravodlivého rozhodnutia.

27. Už v minulosti ústavný súd judikoval, že nestrannosť sudcu, ktorý rozhoduje spor o právo, je kľúčovou hodnotou súdnej moci. Článok 17 ústavy (rovnako ako čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktorý

je v hre v sťažovateľovej veci, pozn.) zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. V základnom práve podľa čl. 17 ústavy je inkorporovaná aj osobitná procesná záruka na to, aby vo veci osobnej slobody, teda pri rozhodnutí o väzbe, rozhodoval zákonný a nestranný sudca. Právo na zákonného a nestranného sudcu teda treba považovať za súčasť čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy v prípadoch, keď súd rozhoduje o väzbe (m. m. III. ÚS 796/2016, III. ÚS 211/2018). Rovnaký záver platí aj vo vzťahu k sťažovateľom namietanému čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru.

28. Ústavný súd sa nestotožňuje s obranou krajského súdu, ktorý na jednej strane priznal zásah mestského súdu do princípu prezumpcie neviny, keď uviedol, že výrazové prostriedky použité mestským súdom v jeho rozhodnutiach „*môžu mať kontext porušovania prezumpcie neviny*“, avšak dôvodiac, že výroky väzobných rozhodnutí mestského súdu, pokiaľ ide o samotný výsledok, sú súladné so zákonom, a preto nemal inú možnosť ako rozhodnutia mestského súdu potvrdiť. V tomto smere uvádza, že porušenie záruky nestrannosti rozhodovania, ktorá bola ústavným súdom zistená, od počiatku devalvuje celý väzobný rozhodovací proces prvostupňového súdu, *a priori* bez ďalšieho vylučuje konformnosť väzobného rozhodovania. Úlohou krajského súdu v rámci sťažnostného konania bolo napraviť defekt prvostupňového rozhodovania, a to zrušením napadnutých rozhodnutí mestského súdu, vykonaním väzobného výsluchu samotným krajským súdom a prijatím vlastných rozhodnutí o väzbe (vychádzajúc z dokazovania produkovaného v rámci prípravného konania), k čomu Trestný poriadok vytvára pre sťažnostný väzobný súd dostatočný priestor vyplývajúci z § 302 ods. 2 a § 304 ods. 2 Trestného poriadku. Krajský súd však požadovanú nápravu nevykonal a prvostupňové rozhodnutia mestského súdu zaťažené vadou nedostatku jeho nestrannosti aproboval ako zákonné.

29. Všetky uvedené zistenia viedli ústavný súd k záveru o porušení práv sťažovateľa zaručených čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a čl. 6 ods. 2 dohovoru a tiež čl. 48 ods. 1 charty druhostupňovým väzobným rozhodnutím 1 a druhostupňovým väzobným rozhodnutím 2 krajského súdu (bod 1 výroku nálezu).

K ostatným námietkam sťažovateľa

30. Pokiaľ ide o argumentáciu prezentovanú sťažovateľom v ústavnej sťažnosti označujúcu pasáž z druhostupňového väzobného rozhodnutia 2 (konkrétne druhá veta prvého odseku na strane 9) krajského súdu, ktorú sťažovateľ považuje za problematickú, porušujúcu princíp prezumpcie neviny, ústavný sa s týmto tvrdením sťažovateľa nestotožňuje. Ide o pasáž: „*Z charakteru skutkov vyplýva, že v posudzovanom prípade nemalo ísť iba o náhodné a ojedinelé protiprávne konanie, teda iba o jednorazové, či výnimočné zlyhanie, ale o závažnú, pravidelnú, systematickú a nielen určité kratšie obdobie trvajúcu trestnú činnosť, čo vyplýva z výpovede svedka [REDAKOVANÉ] ako aj z výpovede utajeného svedka č. 1.*“ Krajský súd v predmetnej pasáži totiž nepoužil slovné spojenie „nešlo“, ale použil slovné spojenie „nemalo ísť“, ktoré v sťažovateľom prípade jasne artikuluje iba stav dôvodného podozrenia, nie vyslovenie viny, ako to tvrdí sťažovateľ.

31. Nad rámec, pokiaľ ide o dôvody opodstatňujúce u sťažovateľa jeho preventívnu väzbu, tak ako sú prezentované v posudzovaných rozhodnutiach krajského súdu, iba v stručnosti ústavný súd uvádza, že ich vníma z teoretického hľadiska ako učebnicový príklad preventívnej väzby pri drogovej trestnej činnosti (sťažovateľ bol v minulosti pre drogovú trestnú činnosť právoplatne odsúdený nemeckými justičnými orgánmi a aktuálne je opäť pre drogovú trestnú činnosť trestne

stíhaný jednak českými justičnými orgánmi a tiež slovenskými justičnými orgánmi v posudzovanej veci, kde k vyšetrovanej trestnej činnosti malo dôjsť v dobe plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia nemeckými justičnými orgánmi). Tieto okolnosti majú podľa názoru ústavného súdu relevantný presah aj do rozhodovania o možnosti náhrady väzby sťažovateľa miernejšími alternatívnymi opatreniami, samozrejme v neprospech alternácie väzby. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané skutočnosti týkajúce sa vydaného zatýkacieho rozkazu českých justičných orgánov, ústavný súd ich vníma ako celkom irelevantné, keďže z pohľadu rozhodovania o existencii dôvodov preventívnej väzby je relevantnou okolnosťou majúcou v tejto otázke význam samotný fakt vedenia trestného stíhania českými justičnými orgánmi pre drogovú trestnú činnosť, ktorá bola známa, a teda posudzovaná už v prvostupňovom väzobnom konaní pred mestským súdom, vydanie zatýkacieho rozkazu je v danej situácii iba pridruženou, sekundárnou, a teda nepodstatnou skutočnosťou. K námietkam sťažovateľa o nedostatočnosti dôkaznej situácie prezentovanej vo väzobnom rozhodovaní súdov ústavný súd poukazuje, že z pohľadu splnenia základného predpokladu materiálnych podmienok väzby vykonané dokazovanie má vždy podporiť príslušné štádium trestného konania, v danom prípade väzobné rozhodovanie, pre ktoré je relevantné ako jeden z materiálnych predpokladov väzby dôvodné podozrenie, nie istota zo spáchania skutkov obvineným, ktorá je relevantným podkladom na odsúdenie (pozri napr. III. ÚS 569/2017). Sumár dôkazov prezentovaných v rozhodnutiach mestského súdu a krajského súdu nemožno podľa ústavného súdu hodnotiť ako dôkaznú núdzu podkopávajúcu jednu zo súčastí materiálnych podmienok väzby, ktorej splnenie sa sťažovateľ v rámci svojej argumentácie pokúša spochybníť. Takisto je potrebné v danom kontexte dodať, že konečné hodnotenie vykonaných dôkazov, a to aj z pohľadu ich zákonnosti (námietka sťažovateľa o vade prípravného konania), ktorého sa sťažovateľ *de facto* svojimi námietkami domáha, neprislúcha väzobným súdom, ale súdu rozhodujúcemu o vine. K prezentovanej požiadavke sťažovateľa, aby sa existencia dôvodného podozrenia kontinuálne zostrovala (doktrína zosilnených dôvodov väzby), ústavný súd uvádza, že táto požiadavka nie je univerzálne aplikovateľná pre každé jedno väzobné trestné konanie, keďže v niektorých situáciách môže byť dôkazná situácia *de facto* silnejšia už od samotného počiatku väzobného stíhania a požiadavka na kontinuálne dopĺňanie skutočností posilňujúcich dôvodnosť podozrenia bez ohľadu na aktuálny stav môže byť preto produktom nesprávnej interpretácie).

V.

Zrušenie rozhodnutí krajského súdu a vrátenie veci na nové konanie

32. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti a svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím boli porušené práva alebo slobody, takéto rozhodnutie zruší. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie. V súvislosti s návrhom sťažovateľa na zrušenie namietaných rozhodnutí krajského súdu a na vrátenie mu veci na nové konanie ústavný súd dospel k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné, aby tomuto návrhu vyhovel, preto namietané rozhodnutia krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). V ďalšom konaní je krajský súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto náleze (zrušenie napadnutých rozhodnutí mestského súdu, vykonanie väzobného výsluchu samotným krajským súdom a prijatie vlastných rozhodnutí o väzbe, vychádzajúc z dokazovania produkovaného v rámci prípravného konania, ktoré nebudú zaťažené vadou nestrannosti). Keďže nápravu zistených porušení je možné konvalidovať novým väzobným rozhodovaním krajského

súdu, ústavný súd nevidel dôvod vyhovieť návrhu sťažovateľa a formulovať pre krajský súd príkaz na prepustenie sťažovateľa na slobodu (bod 4 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

33. Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal priznať aj náhradu trov konania pred ústavným súdom. Ústavný súd v zmysle § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom. Priznaná suma náhrady trov konania pozostáva z odmeny za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti, vyjadrenie k stanovisku krajského súdu) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) pri tarifnej odmene za jeden úkon právnej služby v roku 2026 v sume 396,5 eur (§ 11 ods. 3 vyhlášky) a režijnom paušále ku každému z nich po 15,86 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) so zohľadnením skutočnosti, že právny zástupca sťažovateľa je platcom DPH. Náhrada trov tak predstavuje 1 521,61 eur (bod 3 výroku nálezu).

34. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2026

Peter Molnár
predseda senátu